

Årsregnskap for Sivilombudsmannen 2019

Ledelseskomentarer

Innledning

I henhold til tilpasningene til det statlige økonomiregelverket som Stortingets presidentskap har vedtatt for Sivilombudsmannen, legges det fram et årsregnskap i tråd med kravene som gjelder for departementer, jf. økonomiregelverkets bestemmelser pkt. 2.3.3 og 3.4.

Sivilombudsmannen rapporterer til Stortinget om virksomheten i 2019 i sine årsmeldinger, Dokument nr. 4 (2019-2020) og Dokument nr. 4.1 (2019-2020). Virksomheten fører regnskap iht. kontantprinsippet.

Formål

Sivilombudsmannen er et av Stortingets eksterne kontrollorganer og utfører sin virksomhet i tråd med Lov om Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannsloven) av 22. juni 1962 og Stortingets instruks for ombudsmannen av 19. februar 1980. Virksomheten har som formål å arbeide for at det i den offentlige forvaltning ikke blir gjort urett mot den enkelte borger og at embets- og tjenestemenn og andre som virker i forvaltningens tjeneste ikke gjør feil eller forsømmer sine plikter. Ombudsmannen besøker også steder der mennesker er frihetsberøvet for å forebygge tortur, umenneskelig og nedverdiggende behandling.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.4 og Finansdepartementets rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Regnskapet gir et dekkende bilde av Sivilombudsmannens disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vesentlige forhold

Sivilombudsmannen har samlet disponert tildelingen på ca 90,7 millioner kroner på eget budsjettkapittel. Samlet tildeling på kapittel 43 post 01 består av opprinnelig tildeling for 2019, overført mindreforbruk fra 2018, samt kompensasjon for lønnsoppgjør, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. I tillegg har Sivilombudsmannen disponert belastningsfullmakt fra Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) for utgifter ifm. samlokalisering og administrative tjenester, jf. bevilgningsrapporteringen.

Korrigert for refusjoner fra Nav på ca 2,3 millioner kroner har ombudsmannen et mindreforbruk på ca 3,14 millioner kroner. Beløpet overføres til 2020. Mindreforbruket utgjør 3,47 prosent av samlet tildeling for 2019.

Utbetalinger til lønn og annen drift i 2019

Lønnsutgifter

Ombudsmannens saksbehandlere er virksomhetens viktigste ressurs for å sikre både kvalitet og kvantitet og derigjennom ombudsmannens autoritet og gjennomslagskraft. Våre ansatte er attraktive i arbeidsmarkedet, men de senere år har turnover vært på et akseptabelt nivå. I 2019 sluttet to fast ansatte saksbehandlere og to studentmedarbeidere, to ansatte gikk ut i permisjon og fire medarbeidere gikk av med pensjon.

2019 var det andre året Sivilombudsmannen regnskapsførte pensjonspremie, og beregnede utgifter har vært beheftet med usikkerhet.

Lønnsutgiftene, inkl. arbeidsgiveravgift mv og korrigert for refusjoner, beløp seg til ca 63,8 millioner kroner, mot 62,9 millioner kroner i 2018 (note 2). Den totale økningen på ca 0,87 millioner kroner i forhold til året før skyldes i hovedsak at Nav-refusjonene, som kommer til fratrukk fra lønnsutgiftene, har vært lavere i 2019 enn året før. Nedgangen i Nav-refusjonene reflekterer bl.a. en viss nedgang i sykefravær og at noe av sykepengerefusjonene året før er erstattet av andre trygdeytelser. De totale refusjonene er redusert med ca 1,16 millioner kroner.

De faktiske lønnsutbetalingene er redusert med 0,39 millioner kroner. Reduksjonen er en følge av vakanser og ulike permisjoner. Rekrutteringer kan ta noe tid slik at enkelte stillinger står ubesatt noen måneder. Én stilling har stått ubesatt et halvt års tid i 2019 i påvente av en større planlagt anskaffelse som det var behov for å holde av midler til. I tillegg har flere ansatte hatt kortvarige permisjoner av ulik art, noe som har redusert lønnsutbetalingene i forhold til planlagt nivå. Årsverkforbruket er redusert med 1,3 årsverk fra 2018 til 2019. I årsverktallet inngår effekter av sykefravær og at en del ansatte arbeider i redusert stilling.

Lønnsandel av driftsutgiftene er om lag 73 prosent.

Andre driftsutgifter

Andre utbetalinger til drift utgjorde ca 25,6 millioner kroner. Det er totalt sett nesten uendret i forhold til i 2018. Det er imidlertid endringer mellom 2018 og 2019 for enkelte utgiftstyper.

Husleie er den største enkeltutgiften. Sivilombudsmannens husleieutgifter er økt i forhold til 2018 som følge av at 2019 var første år der ny leieavtale har vært gjeldende hele året. Det har også vært noe prisstigning. I beløpet til inngår også NIMs husleieutgifter. Utgiftene til vedlikehold og ombygging er derimot redusert i 2019, ettersom kontorlokalene nå er i normal drift etter ombyggingen i 2018.

Utgiftene til leie av maskiner, inventar og lignende på 2,1 millioner kroner er i hovedsak IT-relaterte, og knytter seg til IT-utstyr og lisens for IT-tjenester. Beløpene er økt med ca 0,46 millioner kroner bl.a. fordi en del utgifter som tidligere var regnet som løpende IT-tjenester er kjøpt og kontert som lisenser.

Kjøp av konsulent tjenester beløp seg til ca 1,4 millioner kroner, og er redusert med 0,83 millioner kroner i forhold til 2018. Noe av reduksjonen skyldes lisensutgiftene som nevnt over. I utgiftene til konsulent tjenester inngår utgifter til IT-drift utenom lisenser, ekstern ekspertise til Forebyggingsenheten og annen konsulentbistand. I 2019 har ombudsmannen arbeidet med en større anskaffelse av ny kontrakt for sak- og arkivsystem, som det har vært benyttet ekstern

konsulentbistand til. Etter planen skulle anskaffelsen vært sluttført i 2019. På grunn av anstrengt kapasitet i leverandørmarkedet har imidlertid enkelte avklaringer måttet utestå, og anskaffelsesprosessen fortsetter dermed i 2020.

Som følge av økt klagesakstall de senere år har også arkivoppgavene vokst betydelig. Ombudsmannen har derfor arbeidet videre med bruk av robotteknologi i utvalgte arkivoppgaver i 2019. Noen konsulentutgifter har påløpt til dette også i 2019.

Kjøp av andre fremmede tjenester utgjorde ca 2,8 millioner kroner og omfatter bl.a. utgifter til vikarer, som har vært store også i 2019. En vakant stilling ble dekket med innleid vikar i påvente av rekruttering, og det har vært avlastningsbehov i arkivet som er dekket ved innleie av vikar.

Øvrige driftsutgifter viser en økning på 0,43 millioner kroner fra 2018 til 2019, som i hovedsak skyldes variasjon i aktivitet.

Belastningsfullmakter

I 2019 har Sivilombudsmannen, i tråd med Stortingets vedtak i 2014, vært samlokalisert med og ytt administrative tjenester til Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM). Tjenestene omfatter bl.a. økonomi-, lønn- og personalforvaltning, IT- og kontordrift, resepsjonstjeneste og administrativ rådgivning.

Utgiftene til NIM i 2019 som er belastet NIMs bevilgning fremkommer i Sivilombudsmannens artskontorrapportering med tilhørende noter. I 2019 har Sivilombudsmannen belastet NIMs bevilgning, kapittel 45 Nasjonal institusjon for menneskerettigheter, post 01, med 1,87 millioner kroner i forbindelse med samlokaliseringen. Hoveddelen av det som er betalt av Sivilombudsmannen gjelder husleie, som beløp seg til ca 1,77 millioner kroner.

Mellomværende med statskassen

Mellomværende med statskassen utgjorde pr. 31.12.2019 ca 2,58 millioner kroner. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværendet består av. Foruten rapportert mellomværende hadde Sivilombudsmannen påløpt leverandørgjeld på ca 0,122 millioner kroner som ikke er betalt og derfor ikke fremkommer som utgift i årsregnskapet. Jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 8. Sivilombudsmannen har ikke kapitalposter i statens kapitalregnskap.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor for Sivilombudsmannen. Årsregnskapet for 2019 er ikke ferdig revidert, men revisjonsberetningen antas å foreligge innen utløpet av 2. kvartal 2020.

Oslo, 13. februar 2020

Hanne Harlem
sivilombudsmann

Dokumentet er godkjent elektronisk og har ikke håndskrevet underskrift.

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 2019

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2019	Merutgift (-) og mindreutgift
0043	Stortingets ombudsmann for forvaltningen - driftsutgifter	01		90 685 000	87 541 965	3 143 035
0045	Nasjonal institusjon for menneskerettigheter - driftsutgifter	01		0	1 872 577	
1633	Nettoføring for mva i staten	01		0	2 688 210	
<i>Sum utgiftsført</i>				90 685 000	92 102 752	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post		Samlet tildeling*	Regnskap 2019	Merinntekt og mindreinntekt(-)
5309	Tilfeldige inntekter	29		0	85 558	
5700	Arbeidsgiveravgift	72		0	7 874 066	
<i>Sum inntektsført</i>				0	7 959 624	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					84 143 128	
Kapitalkontoer						
60049601	Norges Bank KK/innbetalinger				2 345 485	
60049602	Norges Bank KK/utbetalinger				-86 432 542	
716107	Endring i mellomværende med statskassen				-56 071	
<i>Sum rapportert</i>					0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)						
				31.12.2019	31.12.2018	Endring
716107	Mellomværende med statskassen			-2 576 296	-2 520 225	-56 071

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B *Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år* for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
43 01	685 000	90 000 000	90 685 000

* Årets tildelinger består av opprinnelig bevilgning for 2019 på kr 88 900 000, samt kompensasjon for lønnsoppgjør på kr 1 100 000.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings-fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0043 01	3 143 035		3 143 035	3 143 035	4 500 000	3 143 035

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter**Mottatte belastningsfullmakter**

Sivilombudsmannen belaster Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (NIM) på kapittel 45 post 01 for utgifter ifm. samlokalisering og administrative tjenester til NIM. Belastningsfullmakten dekker bl.a. utgifter til husleie og renhold. Se note 3.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2019

	Note	2019	2018
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	0	0
Andre inntekter	1	0	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>		0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	63 770 575	62 899 806
Andre utbetalinger til drift	3	25 529 172	25 565 687
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		89 299 747	88 465 493
Netto rapporterte driftsutgifter		89 299 747	88 465 493
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	103 927	2 515 586
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	10 868	43 991
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		114 795	2 559 577
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		114 795	2 559 577
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		85 558	90 841
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		7 874 066	7 702 427
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		2 688 210	3 506 630
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-5 271 414	-4 286 637
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		84 143 128	86 738 433

Oversikt over mellomværende med statskassen **

	2019	2018
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	0	0
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-2 576 755	-2 544 416
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	459	24 191
Sum mellomværende med statskassen	8	-2 520 225

Note 1 Innbetalinger fra drift

	2019	2018
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	0	0
<i>Andre innbetalinger</i>		
<i>Sum andre innbetalinger</i>	0	0
Sum innbetalinger fra drift	0	0

Note 2 Utbetalinger til lønn

	2019	2018
Lønn	51 989 875	52 376 788
Arbeidsgiveravgift	7 874 066	7 702 427
Pensjonsutgifter*	5 913 799	5 887 134
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-2 345 485	-3 503 250
Andre ytelser	338 321	436 707
Sum utbetalinger til lønn	63 770 575	62 899 806
Antall utførte årsverk iht. ny definisjon **	58,16	
Antall årsverk rapportert for 2018 iht. tidligere definisjon:		57,82

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats for 2019 var 12 prosent.

** Nærmere om årsverkforbruk

Antallet utførte årsverk er endret iht. definisjonen i PM-2019-13.

I henhold til denne definisjonen er årsverkforbruket i 2019 på 58,16, mens årsverkforbruket for 2018 var 59,43.

Årsverksforbruket er reelt sett redusert med ca 1,3 årsverk når den nye definisjonen legges til grunn.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	2019	2018
Husleie	12 001 280	10 676 533
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	206 835	896 080
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 856 462	1 593 388
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstyrsanskaffelser	145 058	172 159
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 128 165	1 672 436
Kjøp av konsulenttjenester	1 380 495	2 211 685
Kjøp av fremmede tjenester *	2 838 196	3 547 218
Reiser og diett	334 516	591 676
Øvrige driftsutgifter	4 638 165	4 204 511
Sum andre utbetalinger til drift **	25 529 172	25 565 687

*Fra og med 2019 presenteres konsulenttjenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

** I andre utbetalinger til drift inngår driftsutgifter belastet Sivilombudsmannens egen bevilgning på kapittel 43, samt driftsutgifter på andre budsjettkapitler:

Andre utbetalinger for Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (NIM) (kapittel 45): kr 1 872 577

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	2019	2018
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	2019	2018
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	10 868	43 991
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	10 868	43 991

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	2019	2018
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	103 927	2 515 586
Sum utbetaling til investeringer	103 927	2 515 586

	2019	2018
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	2019	2018
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 7 Tilskudsforvaltning og andre overføringer fra staten

	2019	2018
Sum tilskudsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2019	31.12.2019	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-122 417	0	-122 417
Skyldig skattetrekk	-2 576 755	-2 576 755	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	459	459	0
<i>Sum</i>	-2 698 714	-2 576 296	-122 417
Sum	-2 698 714	-2 576 296	-122 417